

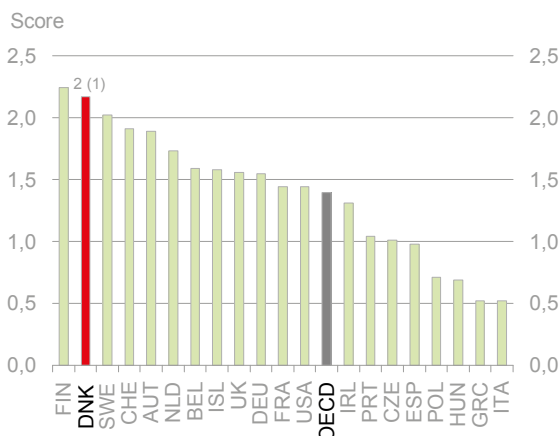
Moderne offentlig sektor og infrastruktur

Den offentlige sektors evne til at omstille sig og levere effektiv service af høj kvalitet er en vigtig parameter i at understøtte danske virksomheders konkurrenceevne. Omstilling i den offentlige sektor kan – ud over i sig selv at give besparelser – ligeledes fremme en omstilling i de danske virksomheder, fx ved at stille en mere effektiv infrastruktur og offentlig service til rådighed for erhvervslivet.

Effektivitet i den offentlige sektor

Effektiviteten i den danske offentlige sektor er generelt høj. Danmark er placeret blandt de bedste lande i en opgørelse over effektiviteten i administrationen, se figur 16.1.

Figur 16.1 Effektivitet i offentlig administration, 2010

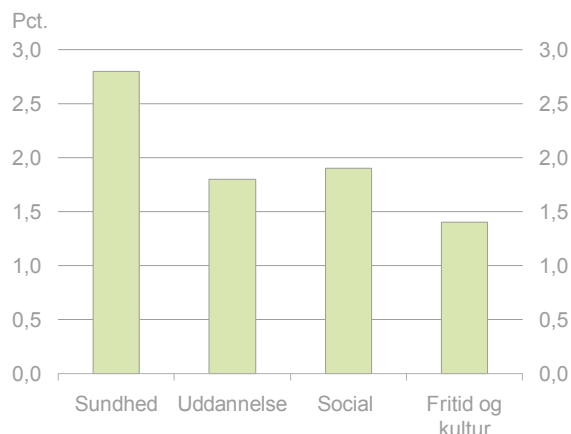
Anm.: Indikatorsystem etableret af Verdensbanken om erhvervsreguleringens påvirkning af økonomien. Kilde: Verdensbanken 2010, Worldwide Governance Indicators.

Produktivitet og udgifter i den offentlige sektor

Produktiviteten i den offentlige sektor er i gennemsnit steget med ca. 0,6 pct. årligt i perioden 2002 til 2009.¹² Ser man alene på de borgerrettede offentlige serviceydelser, er produktiviteten steget noget mere. I det offentlige sundhedsvæsen er arbejdsproduktiviteten i gennemsnit vokset med ca.

2,8 pct. årligt i perioden 2002-2009, og inden for uddannelse og socialområdet er den gennemsnitlige årlige vækst i arbejdsproduktiviteten på henholdsvis 1,8 pct. og 1,9 pct., se figur 16.2.

Figur 16.2 Gennemsnitlig årlig vækst i arbejdsproduktivitet, 2002-2009

Anm.: Gennemsnitlig årlig vækst i arbejdsproduktiviteten i 2002-2009 opgjort efter output-metoden. Tal for 2008 og 2009 er foreløbige. Produktivitetsudviklingen på tværs af sektorer er ikke direkte sammenlignelig. Kilde: Offentlig produktion og produktivitet 2002-2009, Danmarks Statistik, november 2011.

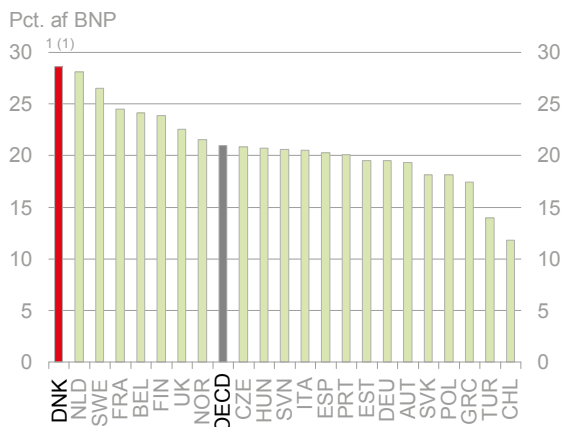
På sundhedsområdet er en del af forklaringen løbende forbedringer af arbejdsgange, organisering mv. For eksempel er brugen af digital kommunikation øget, så patienter og læger i dag kan modtage henvisninger, recepter, laboratoriesvar mv. digitalt.

De skattefinansierede serviceudgifter (det offentlige forbrug) udgjorde i 2011 ca. 28,6 pct. af BNP mod ca. 29 pct. i 2010. Det er det højeste forbrugstryk i OECD, se figur 16.3.

¹² Danmarks Statistik: Offentlig produktion og produktivitet 2002-2009, november 2011.

16 Moderne offentlig sektor og infrastruktur

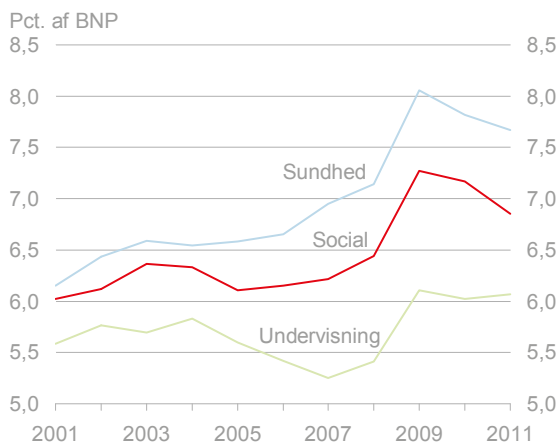
Figur 16.3 Offentlige serviceudgifter i forhold til BNP, 2011

Anm.: Offentligt forbrug i forhold til BNP i løbende priser. Ikke alle lande er opdateret med tal fra 2011. Kilde: OECD.

De samlede forbrugsudgifter i forhold til BNP til sundhed og til det sociale område er faldet fra 2009 til 2011, mens udgifterne til undervisning ligger på samme niveau som i 2009, se figur 16.4.

Figur 16.4 Forbrugsudgifter fordelt på områder, 2001-2011

Kilde: Danmarks Statistik, 2001-2011.

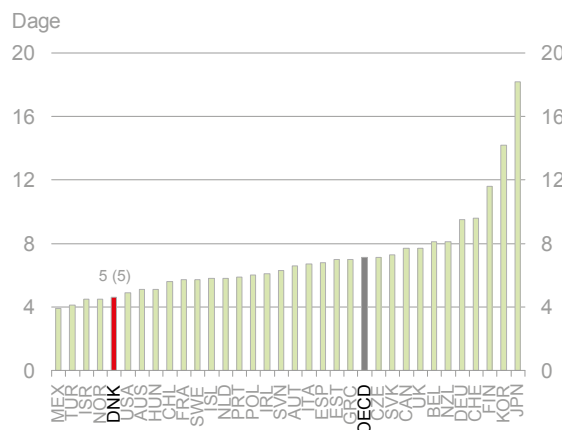
Kvalitet i den offentlige service

Det er ikke udgifterne, der er afgørende for serviceniveauet, men derimod hvad man får for pengene. Inden for en række af de offentlige serviceområder er der indikationer på, at kvaliteten er stigende.

På sundhedsområdet kan indlæggelsestiden fx bidrage til at give et billede af både

effektivitet og kvalitet på sygehusene. I Danmark er patienter i gennemsnit indlagt i 4,6 dage, hvilket er en af de korteste indlæggelsestider i OECD-landene, se figur 16.5.

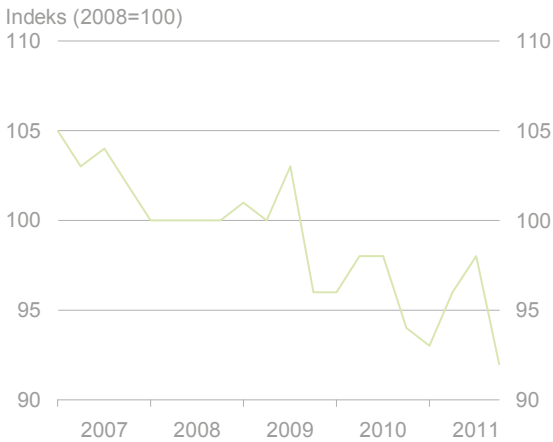
Figur 16.5 Gennemsnitlig indlæggelsestid på sygehuse, 2010

Anm.: Ikke alle lande er opdateret med data for 2010. Data for Danmark: 2010. Som udgangspunkt omfatter opgørelsen kun somatiske patienter. For nogle lande, herunder Danmark, omfatter opgørelsen også psykiatriske patienter. Data for Danmark omfatter kun offentlige sygehuse. Kilde: OECD Health Data 2012.

Antallet af genindlæggelser samt sygehusedødeligheden kan også give et indblik i kvalitetsudviklingen. Sygehusedødeligheden er faldet fra indeks 105 i 2007 til indeks 92 i 2011, se figur 16.6. Antallet af genindlæggelser er faldet i perioden 2008 til 2011, se Factbook.

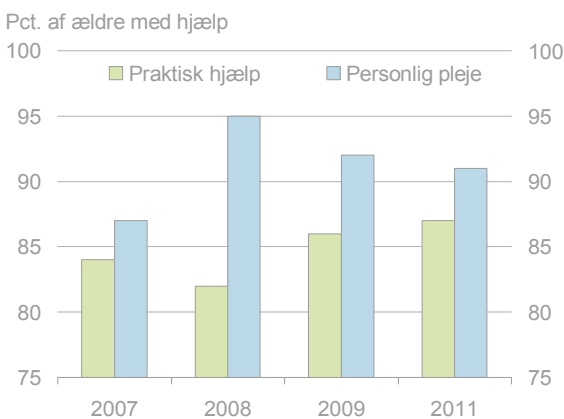
Figur 16.6 Sygehusdødelighed, 2007-2011

Anm.: Indeks over den HospitalsStandardiseredeMortalitetsRatio (HSMR). Base er 2008 med indeks 100. Kilde: Danske Regioner.

På det sociale område er ca. 9 ud af 10 ældre enten tilfredse eller meget tilfredse med den personlige pleje og praktiske hjælp, de fik i 2011. Siden 2008 er lidt flere blevet tilfredse med den praktiske hjælp, de får, mens lidt færre er tilfredse med den personlige pleje, se figur 16.7.

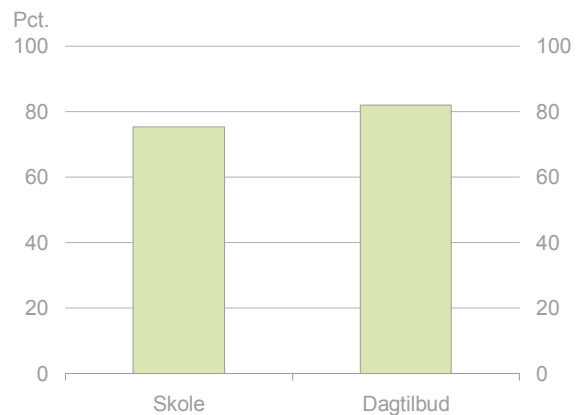
Figur 16.7 Tilfredshed med kvaliteten af personlig pleje og praktisk hjælp blandt ældre, 2007-2011

Anm.: Andelen af tilfredse eller meget tilfredse modtagere. Efter 2009 foretages opgørelsen hvert andet år. Kilde: Social- og Integrationsministeriet.

Blandt forældre til 0-6-årige børn i dagtilbud og forældre til skolebørn er henholdsvis 82 pct. og 75 pct. tilfredse eller meget tilfredse med børnenes institutioner, se figur 16.8.

Figur 16.8 Brugertilfredshed blandt forældre til børn i dagtilbud eller skole, 2012

Anm.: Andel respondenter, der har svaret tilfreds eller meget tilfreds. Kilde: Brugertilfredshedsundersøgelse om brugertilfredshed vedr. dagtilbud, folkeskole og hjemmepleje, Rambøll Management for Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2012.

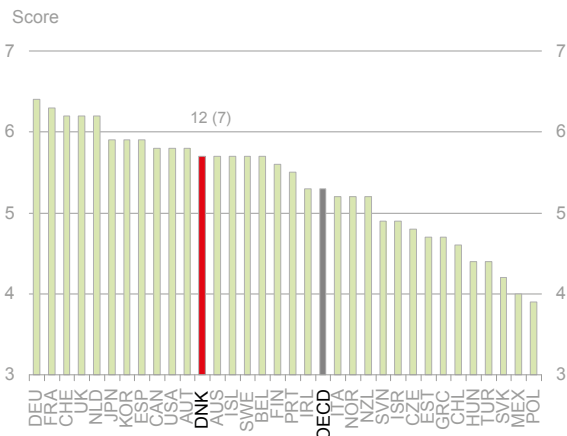
Infrastruktur

Det er en forudsætning for øget modernisering og effektivisering af den offentlige sektor, at infrastrukturen er på plads. Det gælder såvel den digitale infrastruktur som den generelle transportinfrastruktur. I forhold til den digitale infrastruktur har Danmark en målsætning om, at alle danskere senest i 2020 skal have adgang til bredbånd på 100 Mbit/s. Medio 2011 var det muligt for 38 pct. af danskerne, se Factbook.

En god infrastruktur muliggør høj mobilitet af mennesker, maskiner og information. Det er en forudsætning for effektiv ressourceudnyttelse og understøtter dermed virksomhedernes produktivitet og konkurrenceevne. Kvaliteten af infrastrukturen i Danmark er relativt høj sammenlignet med andre OECD-lande, se figur 16.9.

16 Moderne offentlig sektor og infrastruktur

Figur 16.9 Kvalitet af infrastruktur fordelt på lande, 2012

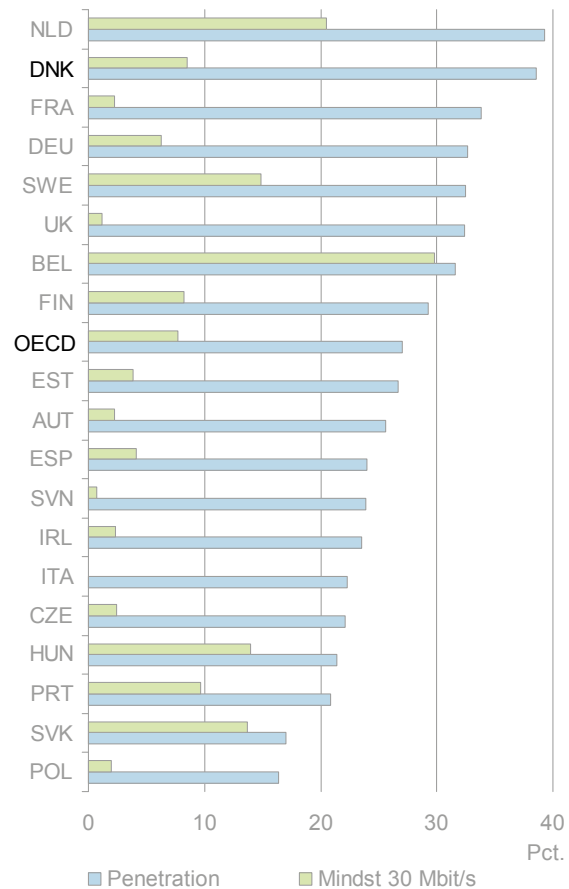
Anm.: Indikator for velfungerende infrastruktur. Indekset tager blandt andet højde for kvaliteten af veje, havne, flytransport, elektricitet, energi samt udbredelsen af digital teknologi.

Kilde: World Economic Forum, Global Competitiveness Index 2012-13.

Danmark ligger i toppen blandt OECD-landene i forhold til udbredelsen af digital infrastruktur, se figur 16.10.

Med 38,5 bredbåndsforbindelser pr. 100 indbyggere ligger Danmark som nr. 2 efter Nederlandene mht. til bredbåndsudbredelse. I forhold til andelen af solgte bredbåndsabonnementer med høje hastigheder på 30 Mbit/s eller højere er udviklingen blandt OECD-landene mere differentieret. Nogle lande med en lav udbredelse af bredbånd har typisk en højere andel af hurtigere bredbåndslinjer end de traditionelle bredbåndsnationer med høj udbredelse, se figur 16.10.

Figur 16.10 Udbredelse af bredbåndsinfrastruktur, 2011

Anm.: Udbredelse af bredbånd på minimum 2 Mbit/s samt udbredelsen på minimum 30 Mbit/s, pr. 100 indbyggere.

Kilde: OECD 2011.

Samfundets, borgernes og virksomhedernes digitale parathed er en forudsætning for anvendelse af digitale tjenester og for den offentlige sektors digitalisering. Danmark er blandt de OECD lande, hvor borgerne har de bedste forudsætninger for at anvende digitale løsninger og serviceydelser, se Factbook.

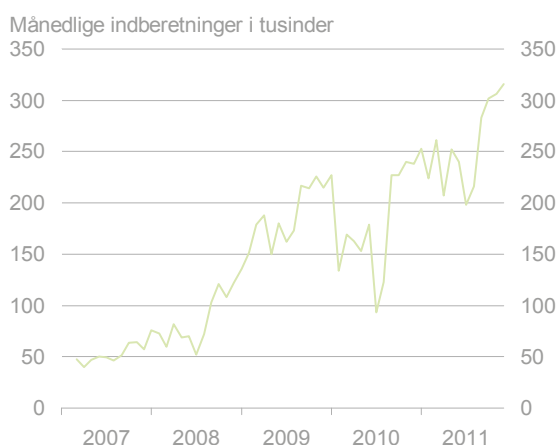
Effektive digitale løsninger er med til at give virksomhederne mere tid til at fokusere på deres kerneforretning. Danske virksomheder er flittige brugere af de erhvervsrettede digitale tjenester, som det offentlige stiller til rådighed.

Portalen Virk.dk samler langt hovedparten af de erhvervsrettede digitale løsninger. Antallet af virksomheder, der anvender

Virk.dk, er vokset fra ca. 77.000 i 2010 til ca. 105.000 i 2011, hvilket svarer til ca. 30 pct. af de aktive virksomheder, se Factbook.

Antallet af indberetninger via Virk.dk er mere end seksdoblet fra 2007 til slutningen af 2011. I 4. kvartal 2011 udgjorde antallet af indberetninger mere end 300.000 pr. måned, se figur 16.11.

Figur 16.11 Virksomheders indberetninger via Virk.dk, 2007-2011

Kilde: Erhvervsstyrelsen 2012.

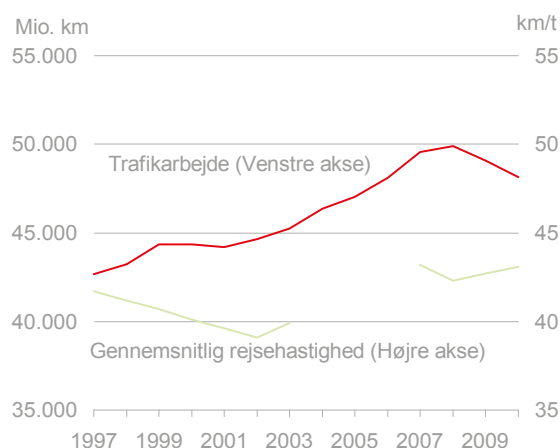
En af de selvbetjeningsløsninger, som benyttes meget på Virk.dk, er NemHandel, hvor virksomhederne digitalt kan sende fakturaer til det offentlige og til andre virksomheder. Anvendelse af NemHandel er mere end otte-doblet fra knap 94.000 afsendte e-fakturaer i 2008 til næsten 900.000 afsendte e-fakturaer i 2011, se Factbook. Stigningen skal ses i lyset af, at NemHandel er blevet obligatorisk fra 2011, når der handles med det offentlige.

Danske erhvervsvirksomheders anvendelse af offentlige elektroniske udbud ligger i 2011 på en 5. plads blandt OECD-landene, se Factbook.

Kvaliteten af den trafikale infrastruktur har betydning for mobiliteten af både arbejdskraft, varer og tjenester. Den gennemsnitli-

ge rejsehastighed giver et indtryk af effektiviteten af infrastrukturen. Den gennemsnitlige rejsehastighed er øget med ca. 10 pct. over de seneste 10 år. Det afspejler en stigning i trafikinvesteringer på 22 pct., se Factbook. I samme periode er mængden af trafikarbejde øget med ca. 15 pct., se figur 16.12.

Figur 16.12 Udviklingen i trafikarbejde og rejsehastighed, 1997-2010

Anm.: Udviklingen i trafikarbejdet er inden for vejtransport, mens rejsehastigheden omfatter alle transportformer. Vejtrafikken udgør tæt på 90 pct. af det samlede trafikarbejde. Udviklingen i rejsehastigheden fra 2003-2006 er ikke vist, da Transportvaneundersøgelsen ikke blev foretaget de pågældende år. Herefter er anvendt en forbedret metode, der indebærer, at den gennemsnitlige rejsehastighed er opjusteret. Kilde: Danmarks Statistik og Transportvaneundersøgelsen.

Efter en årrække med stigninger i antal kørte vejkilometer, er udviklingen i vejtrafikarbejdet faldet lidt siden 2007. Udviklingen skal bl.a. ses i lyset af den økonomiske krise. Udviklingen i kapacitet på motorvejsnettet i form af kilometer spor i Danmark er siden 2005 øget nogenlunde svarende til trafikudviklingen. I takt med, at de senere års besluttede og finansierede motorvejsudbygninger gennemføres, vil dette kunne fortsætte frem til 2016, se Factbook.

Gennemførte og større planlagte initiativer

Gennemførte initiativer:

- **Udbetaling Danmark.** Fra den 1. oktober 2012 samles udbetalingen af en række sociale ydelser i en central myndighed. Formålet er at effektivisere sagsbehandlingen, som tidligere har været varetaget af 98 forskellige kommuner. I forlængelse af projektet arbejdes der på at automatisere sagsbehandlingen yderligere og på at øge brugen af digital selvbetjening, jf. den fælles offentlige digitaliseringsstrategi.
- **Digital infrastruktur.** Regeringen har besluttet at understøtte udbygningen af den digitale infrastruktur ved at i juni 2012 at have afholdt en auktion over frekvenserne i 800 MHz-frekvensbåndet, som skal anvendes til at sikre, at alle husstande, virksomheder og sommerhuse i områder med dårlig dækning skal have adgang til en mobil bredbåndsforbindelse på mindst 10 Mbit/s senest fra 2015.
- **Bedre mobildækning.** Regeringen indgik i februar 2012 en aftale med KL, Danske Regioner og telebranchen om 5 konkrete punkter til at fremme mobildækningen i hele Danmark. Med aftalen vil telebranchen investere 6-6,5 mia. kr. i udbygningen af mobilnet de kommende 3 år, og regeringen vil fremlægge en handlingsplan 2012 med konkrete forslag til at fremme mobildækningen yderligere.
- **Styrket kollektiv trafik.** Regeringen har siden den trådte til indgået en række politiske aftaler på transportområdet, der bl.a. medfører en satsning på den kollektive transport. Regeringen har den 12. juni 2012 indgået aftale med Enhedslisten og Dansk Folkeparti om at gennemføre takstnedsættelser i den kollektive trafik for godt 600 mio. kr. årligt samt gennemføre investeringer i den kollektive trafik for i alt 2,6 mia. kr.
- **Digital kommunikation.** En hovedmålsætning i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 er at sikre en overgang til digital kommunikation mellem offentlige myndigheder, borgere og virksomheder frem mod 2015. Digital Post bliver obligatorisk fra november 2014 for borgere og allerede i 2013 for virksomheder. Folketinget vedtog i foråret 2012 ligeledes lovgrundlaget for at gøre en række udvalgte digitale selvbetjeningsløsninger obligatoriske fra december 2012 (flytteanmeldelse, ansøgning om sundhedskort, opskrivning til skole, fritidshjem og dagtilbud).

Større planlagte initiativer:

- **Obligatorisk digital selvbetjening.** Regeringen og kommunerne er enige om at gøre yderligere selvbetjeningsløsninger obligatoriske frem mod 2015 samt at sikre god hjælp, støtte og mulighed for almindelige breve for de borgere, der ikke er i stand til at bruge digital post.
- **Ny digital velfærd.** Regeringen, kommunerne og regionerne er enige om at udarbejde en ny og ambitiøs digitaliseringsreform af velfærdsområderne. På skoleområdet har regeringen i 2012 udmøntet 50 mio. kr. ud af en samlet pulje på 500 mio. kr. til medfinansiering af digitale læremidler i folkeskolen.
- **Modernisering af den offentlige sektor.** Regeringen vil foretage en gennemgribende modernisering af den offentlige sektor. Målet er at frigøre mindst 5 mia. kr. frem mod 2020, så velfærden kan forøges. Regeringen vil i de kommende år sætte fokus på effekter og resultater, digitalisering og velfærdsteknologi, arbejdstidsregler og arbejdsforhold i det offentlige, offentlig-privat samarbejde, bedre regulering og målretning samt et styrket fokus på kapacitetsudnyttelse, økonomistyring, ledelse og bedre offentlige indkøb. Det betyder blandt andet, at der foretages en systematisk gennemgang af den eksisterende lovgivning på en række forskellige områder med henblik på afbureaukratisering, regelforenkligning og et øget fokus på resultater. Herudover vil regeringen arbejde for at skabe bedre rammevilkår for offentlig-privat samarbejde.